

KURJER LITIEWSKI

W WILNIE DNIA 24. STYCZNIA V. S. ROKU 1812

A U S T R Y I A

z Wiednia 14 stycznia

Wyjazd hrabiego Bellegarde do Lwowa wkrótce nastąpi. Zdaie się być pewną rzeczą, że Arcy Xiążę Karol obeymie znowu styr interessów wojskowych. Od niejakiego czasu rozeszły się trwożące wiadomości, lecz teraz pokazują się fałszywemi. Papiery powracać zaczynają na dawniejszy stopień ceny, z którego z powodu tych wieści spadły. (*Zuschauer*)

Zapewniają, iż zaydą odmiany w systemacie skarbu, którego się dwór trzyma. Mniemają, iż iednym z główniejszych zamiarów rządu ma być sprzedaż dóbr duchownych. W ten sposób wpłynie znaczna ilość pieniędzy do skarbu, które będą obrócone na wykupienie wielkiej części papierów. Systema to jest stosowne do życzeń seymujących stanów węgierskich, które się za sprzedażą dóbr duchownych oświadczyły. Duchowieństwo użyło swego wpływu na wprowadzenie tego planu po innych prowincjach państwa austr.

z Presburga 10 stycznia

D. 7 b. m. odprawiła się 49ta sessyia seymowa, na której Arcy-Xiążę Palatyn przydując podał stanom odpowiedź królewską na podane Monarsze w listopadzie przełożenia. D. 8 była 50ta sessyia.

F R A N C Y I A

z Paryża 8 stycznia

W niedzielę d. 5 b. m. po mszy, Izba obrachunkowa, rada głównej szkoły Imperatorskiej, sąd Imperatorski paryzki, i Instytut mieli audyencyją u Imperatora w sali tronowej, i złożyli mu powinszowania nowego roku. Ztamtąd przeszli na galerię Diany, gdzie złożyli swdy hołd Imperatorowej. Powróciwszy Monarchini ze mszy, zastała na teyże galerii grono oficerów z gwardyi Imperatorskiej i osady paryzkiej, którzy d. 1 stycznia złożyli byli hołd Imperatorowi. Po mszy, wykonali przed nim przysięgę PP. *Moullut* pułkownik inżynierów, i *Joli* pułkownik 3go pułku kroatow. Narescie, stawiono przed Monarchą dam kilka.—Minister spraw wewnętrznych zdał Imperatorowi sprawę względem sadzenia buraków i robienia z nich cukru. Okazuje się iż dotąd zasadzono burakami w różnych departamentach 6705 hektarów gruntu, a zebrano 98813046 kilogramów tey rośliny. Jest zaś nasienia burakowego przeszło na 20000 hektarów. Ma już Francya 40 fabryk do robienia cukru z buraków, w których można wyrobić 1500000 kilogranów cukru.

Okręt *Impératrice* powrócił z Baltimore z rozmaitemi płodami amer. Posłany był d. 24 stycznia r. z. do *Isle de France*; ale gdy przybył d. 17 kwietnia pod tę wyspę, i zapewnił się, że ona jest w ręku angiłków, popłynął do *Madagascar*, gdzie nabrawszy wody i żywności, udał się do Ameryki, stanął d. 20 lipca pod Baltimore, a ruszył ztamtąd do Francyi d. 3 grudnia. Tak więc ten okręt upłynął w swej że-

gludze przeszło 10 tysięcy mil morskich.— W zatoce Quiberon stoją teraz 4 okręty liniowe ang. fregata, korwetta i dwa mniejsze okręciki.

z Tulonu 23 grudnia

Czynność eskadry naszej i na chwilę nie ustaie. Wczora czaty zoczyły liczną flotę przewozową ang. płynącą s portów zachodnich, po czym zaraz vice-admirał *Emérian* kazał wypłynąć okrętom *Wagram*, *Donawerth*, *Génois*, *Ulm*, *Danube*, i fregatom *Incorruptible*, *Medée* pod dowództwem kontradmirała *Baudin*. Oddział ten eskadry naszej pogonił się za okrętem liniowym, fregatą i brygiem, z czego korzystając nieprzyacielska flotta, płynęła bez obawy. Lecz że zaczęła powstawać burza, przywołał vice-admirał *Emérian* ten oddział na stanowisko: iakoż powrócił.

z Texel 2 stycznia

Wyrzuca morze na brzegi nasze bardzo wiele ułomów rozbitych okrętów ang. płynących pospół z okrętem *le Héros*, który całkiem zatonął. Wydobyto już z morza 9000 baryłek prochu, i wyciągnięto niemało skrzyń z bronią. (*Zuschauer*.)

PORTUGALIA I HISZPANIA

z Lizbony 15 grudnia

Odebraliśmy tu list pewnego officera ang. d. 30 listop. pisany w słowach. „Wieczorem, dnia tego, gdym ten list pisać zaczął, odebraliśmy rozkaz cofnienia się, wyznaczoną drogą: iakoż wczora rano ruszyliśmy i nocowaliśmy w *Marmaloira*, małej prawie pustej wiosce. Takie zaś było zimno, iż ieden z pilnujących był na polu zmarł, i znaleziono go nieżywego. D. 2 grudnia ruszamy do *Galegas*, dokąd d. 5 przyciągniemy, i pójdziemy na leże zimowe do wsi przyległych. Całe wojsko cofa się w te miejsca, gdzie można mieć żywność i inne potrzeby zimowe, gdyż niepodobna wyżyć przy granicy hiszp. prawie już całkiem wyniszczoney, zwłaszcza, iż nam brakuje już pieniędzy na zapłacenie trochy żywności, iakiey ieszcze kymmissoryiat dostać może: funt chleba kosztuje szyling (2 zł. pol.) Dywizyia lekkiego wojska stoi w *Pinhel*, czwarta i pierwsza w *Visen*. Pokazuje się teraz iż część wojska naszego dla tego iedynie postąpiła na przód, żeby uwieść nieprzyaciela, i dać czas wojsku do obrania leż wygodniejszych.

z Sewilli 19 listopada

Od czasu ostatnich zdarzeń na granicy Murcyyjskiej, panuje daleko lepszy duch publiczny: otrzymano naysympatyczniejsze skutki, przez wytepienie hord we wszystkich obwodach zaiętych od wojska. Siedmiu łotrów z hordy dowodczy *Morillo*, naieżdżającego prowincye *Kordnę* i *Jaen*, oświadczyło swoją podległość; inni zaś trzy zostali schwytni, osądzeni i rozstrzelani. *Juan Salazar*, herszt włóczęgów, oświadczył także swoją podległość wraz z większą częścią swej hordy. Oddział jego powiększa się codziennie, zabrał już znaczne zdobycze i służy dobrej sprawie Monarchy z wielką wiernością. Jeden wie-

sniak z Adamuy zabił łotra El Excusado, włóczącego się w tamecznych okolicach. Kapitan Vergnes, z pułku 14go dragonii, iadąc za przewodnictwem tak nazwanego Larro, kwatermistrza z kompanii muszkietarów z Eciia, napotkał horde łotrow, która przeięła listy pisane z Eciia do Kordui, ubił iey 20tu ludzi, poranił wielu i zabrał znaczną ilość broni tudzież 16 koni. Larro otrzymał nadgrode. Szef szwadronu Lepayo, z tegoż samego pułku, który ścigał horde herszta Valenciano, zabił iey lub ranił 20stu ludzi i zabrał sześć koni. Czterech łotrów zostało schwytanych, osadzonych i powieszonych niedaleko del Carpio. Naczelnik włóczegów Bartalo, poddał się wraz z 11stu swoimi ludźmi komendantowi placu w Campillo. Toż samo uczynił officer ieden z pułku la Romana. Kolumny ruchome wysłane na ściganie łotrów w królestwie Grenady, otrzymały również pomyślne skutki. Komendant placu w Padul schwytał 12stu łotrów niedaleko wsi Jaina. Szef szwadronu Perussat spotkawszy inną horde pod Salares, ubił iey 15tu ludzi i ranił wielką liczbę. Herszt Negro poddał się z 15 swoimi ludźmi. Toż samo uczyniło przeszło 40tu łotrów w Uxriar. Herszt włóczegów Cueves, przyprowadził 7miu łotrów i przyrzekł ich więcej sprowadzić. Dway sławni dowódcy łotrów Ignacio Gil i Pedro Cartagena zostali schwytani i rozstrzelani; muszkietarowie z Grenady, którzy ich złapali, otrzymali nadgrody. El Navarro, przewany królem Kanjajaru, zbrodniarz, został rozstrzelany, wszyscy prawie buntownicy należący do hord Gila i Cartagena złożyli broń i prosili o przebaczenie. D. Józef Lopez, officer, poddał się w Beria z 18stu ludźmi. Szefowie szwadronów Rollet i Perusset spotkawszy połączone hordy Waldeską i Mugnoską, ubili im 20tu ludzi, raniłi większą liczbę, resztę zaś zupełnie rozproszyli. Oddział wynoszący 100 koni pustoszył okolice Xeres de los Caballeros, gdzie zatrudniał się urządzeniem hord i zbieraniem rozproszonych żołnierzy, lecz napotkany od oddziału pułku 21go strzelców konnych, będącego pod dowództwem kapitana Girard, tudzież od kompanii wołtyżerów, pod sprawą Bascarota, utracił 15tu ludzi w zabitych, a 30tu w ieńcach, pomiędzy ktòremi znajduje się 3ch officerów, z ktòrych ieden (dowódca) był postrachem całej okolicy. W Mansze na granicy andaluzyjskiej, pułkownik Reset, 13go pułku dragonii, spotkał horde Kalinareską, ubił iey 8miu officerów i 150 żołnierzy, oraz zabrał 200 ieńców. Herszt łotrów, nazwiskiem Fraile, pustoszący od kilku lat okolice Sewilli, otrzymał nakoniec przyzwoitą nadgrode za swoje zbrodnie. Schwytany bowiem dnia 4go bieżącego miesiąca w Cazalia, przez oddział kompanii Don Antonio Ariza, przyprowadzony został do Sewilli, i tam powieszony. W chwili iego ukarania herszt włóczegów Balazos przybył z większą częścią swoich ludzi do Sewilli, oświadczył swoją podległość i chęć oddania swoich usług. Udał się on inż na ściganie złoczyńców. P. Baudin, dowódca w Constantina złapał w tymże samym czasie w iednym śpichrzu znajdującym się na gościńcu, wiodącym do los Infantas, herszta łotrów Lopeza, oraz 25ciu iego ludzi, przyprowadził go do Sewilli, gdzie za zbrodnie swoje zostanie ukaranym. Reszta iego hordy została zupełnie wytępioną. Ukaranie Fryilego, schwytanie Lopeza, i poddanie się Balazosa, ucieszyło niezmiernie mieszkańców w Sierra de Cazolla. (z Dziennika państwa)

B R Y T A N I A W I E L K A

z Londynu 28 grudnia

W dzień Bożego Narodzenia podczas nabożeństwa powstała wielka trwoga w mieście Greenwich,

która mocniej czuć się dała w samymże kościele. Gdy xiądz odmawiał litanią, a lud powtarzał: *Panie zmiłuy się nad nami!* odezwały się bębny powołujące do broni. Każdemu zdawało się, że są w bliskości mordercy, i dla tego każdy obawiał się o swoich krewnych i maiątki. W tém stanął na śródku kościoła zakrystyian żądając, aby się uciszono, poczem doniosł, iż dowódca miejscowy kazał stanąć pod bronią korpusowi ochotników. Jeszcze bardziej przejękli się wszyscy, bo rozumieli, że francuzi wylądowali, lub, że źli ludzie mordują mieszkańców, i domy rabują. Wypadli hurmem wszyscy, przy czém niemało pokaleczonych zostało. Ale dowiedziano się wkrótce, iż powodem do tego rozruchu była kłótnia wielu piianych Irlandczyków, ktòrych hersztów pojmano i uwięziono.

Odebraliśmy tu wszystkie dzienniki paryzkie do dnia 23 b. mca. dochodzące. Monitor paryzki przez kilka dni wciąż umieszczał listę inwalidów cudzoziemców, mieniących się odprawionemi ze służby ang. i z rozkazu rządu ang. na ląd wyrzuconemi. Żołnierze, ktòrych Angliia na ląd odsyła, są to ludzie starzy i chorowici z pomiędzy ieńców nieprzyjacielskich, ale nigdy w służbie naszey nie byli. Kładzie także Monitor listę tych żołnierzy zagranicznych, ktòrzy po większej części wzięci byli gwałtem do służby fran. a potém nam się w niewolę dostali. Według kłamliwego systematu rządu fran. ludzie ci wystawieni są za wyrzuconych przez nas nielitościwie na ląd europejski.

Czytamy w niektórych dziennikach naszych list pewnego anglika, do członka parlamentu z hrabstwa Berk, pisany z Malty. Ten przepędziwszy pięć lat na lądzie, wymknął się z Neapolu na okręcie amer. i dostał się do Malty. Narzeka on na różne bezprawia, popełniane przez korsarzy na pozor ang. lub przynajmniej wywieszających flagę ang. a rzeczywistośćie obcych narodów, przez co hańbi się charakter narodu ang. Dopuszczają się oni po morzach rozboju względem okrętów opatrzonych pozwoleniami (licyami) rządu ang. a to dla tego iż osnowa tych pozwoleń bywa najczęściej napisana w dwuwykładnem znaczeniu, co inż wielu obcych kupców o utratę maiątków przypawiło, a tém samem dało im słuszną przyczynę do narzekania na rząd ang. Niechayże więc zmniejszy liczbę korsarzy, niechay albo nie wydaie tych pozwoleń, albo ieżli wydawania ich widzi konieczną potrzebę niechay ie iasne wydaie.

Z Nottingham donoszą, iż nareszcie rząd J. K. Mości uznał za rzecz potrzebną wydać odezwę na imanie osób popełniających bezprawia i gwałty tak w tém mieście, iak i okolicach, i przyrzekł 50 funt. sterl. nagrody donosicielowi każdego złoczyńcy. Mieszkańcy zaś obiecali ze skarbni mieyskiego 2000 funt. sterl. za pojmanie psujących warsztaty, a 500 podaiącemu iakikòkolwiek ślad, mający służyć do odkrycia złoczyńców. Mimo tego wszystkiego, d. 21 grudnia popsuto dwa warsztaty we wsi, o 4 mile od Nottingham leżącej.

W pismach naszych pokazały się ogólne uwagi nad stanem Anglii. Te twierdzą że cztery rzeczy, to iest: płody osadnicze, fabryki, upadek papierow, i niedostatek zboża, podkopują nieznacznie potęgę Anglii, naruszając tę moc opinii, na ktòrey kredyt publiczny, a zatem konstytucyia polega. — Co do płodów osadniczych, tak wiele ich leży nad brzegami Tamizy, iż trudno uwierzyć. Samey kawy iest 150 milionów, a cukru 280 milionów. Magazyny acz są wielkie, przecież nie wystarczają na mieszczczenie towarów osadniczych, i musiano przynaiąć ieszcze nowych magazynów za 50000 funt. sterl. (2 miliony

ZWIĄZEK RENSKI

z Warszawy 25 stycznia

Minister przychodu i skarbu w zamiarze urządzenia monopolium tabacznego zgłosił się do publiczności, ażeby ta przyłożyła się do nskutecznienia zamiarów rządowych, ażeby poformowały się kompanie do prowadzenia handlu i fabrykacji tabaki w stopniu skarbu. Dla ułatwienia tej arędy proponowane są składki za które zysk przychodzący w proporcji rozdzielony będzie między kompanistów. W tym względzie w biurze dyrektora skarbowego otworzono protokoły do zapisywania się na zadzierżawienie monopolium tabacznego lub do utworzenia kompanii wyłącznego handlu i fabrykacji.

Monitor paryzki umieścił rapport instytutu imperatorskiego wydziału fizyki i matematyki o wynalazkach i dziełach Jrała dywizyi Sokolnickiego w wojsku warszaw. mianowicie o instrumencie podanym wydziałowi przez Jrała Sokolnickiego i utwierdzonym przez instytut; o dziełku opisującym skład trąby hydrauliczney, za pomocą której można wyprowadzić wodę z miejsca niższego na wyższe, także o dziełku względem prędkiego robienia kanałów w stwardniałej ziemi przez wysadzanie prochami, tudzież względem wynalazku rzucania sklepionych z traw mostow na rzekach. Najwięcey instytut zntrudnił się roztrząsaniem instrumentu ułożonego przez Jrała Sokolnickiego łączącego wygodę stolika geometrycznego i kątomierza razem: z tego narzędzia inżynierowie odnosić będą mogli niewyrachowane korzyści (z war.)

z Norymbergi d. 9 stycznia

Więści o zbudowaniu mostu stojącego na Renie koło Moguncyi potwierdzają się. Znajdujący się teraz most łyżwowy 2100 stop zawiera długości, i wspiera się na 48 po parze zbitych batach. Karol W. kazał był zbudować most stojący, zaczawszy od miejsca terażniejszego arsenału do drugiego brzegu Renu, przy spadzie wody widzieć można jego szczątki w sterczących fundamentach. Nowy most w temże miejscu będzie postawiony. Potrzebne do tego kamienie kwadratowe mają być sprowadzonemi z departamentów Renu i Mozeli; dla zmniejszenia zaś kosztów transportu rzeczka Nahe przyprowadzoną będzie do stanu żeglugi.

z Prowincyi Illiryjskich

Nowy gościniec przedsięwzięty od towarzystwa mytowego z Triestu do Fiume, i na cześć Imperatorowej fr. gościncem Ludwiki nazwany, ukończony przynosi już znaczne dla handlu korzyści. Lubo przechodzi przez miejsce górzyste, jest wygodnym dla najładowniejszych wozów, opłaty zaś bardzo nie wielkie pobierają się. Towarzystwo starało się nawet o porządne austerje nad gościncem.

W Ł O C H Y

z Rzymu 2 stycznia

Serwis srebrny dla pałacu Cesarskiego przybył tu z Paryża w 33 pakach. Wewnętrzna jego wartość wynosi 60 tysięcy sztuków. Wszystkie naczynia są wewnątrz wyzłocone, a robota ich wytworna. Nad meblami także dla tego pałacu pracowało wielu rzymskich rzemieślników, wszystkie kosztować będą 60000 franków. Stosownie do wyraźney woli Imperatora wszystkie mają być z drzewa krajowego, i przed końcem maja muszą być ukończone.

z Neapolu 28 grudnia

Donoszą z Messyny, że będący tam wódz angielski zakazał zupełnie rybołostwa przy brzegach, i że korpus ochotników kalabryjskich rozbrojony za to, iż się wzbraniał do Malty popłynąć. W rozkazie zaś

zł. pol.) fabryki podupadły, a w niektórych nic już nie robią. W Manchester, gdzie cała ludność jest przemysłowa, taka nieczynność panuje, że 50 tysięcy mieszkańców dla tego ubyło. Z innych miast rozchodzą się także rzemieślnicy. Rozruchy w Nottingham trwają, i rzemieślnicy nie mając co iść, psują warsztaty, palą domy, i tym podobnych dopuszczają się bezprawdów. Taki stan rzeczy musi mieć naturalnie wpływ na papiery, które coraz w cenie spadają. Dodać do tego wojnę w Portugalii, która na rok 300 milionow franków w gotowiznie kosztuje. Czwartą rzeczą szkodliwą Anglii jest żywność; ale ta jest przypadkową, i iedynie nieprzewidywanie nadal Ministrów w tej mierze winić należy. Chleb bardzo jest drogi, a niewiedzieć, zkad będzie zboże w marcu i kwietniu, gdy teraz morze bałtyckie jest zamknięte dla anglików przez lody, Barbaryja dostarcza go Hiszpanii i Portugalii, a z Ameryką wątpliwe są związki.

z Dublina d. 25 grudnia

Wczora był tu wielki obiad przyjaciół religijney wolności w Irlandyi, a to z powodu uznania za niewinnych deputowanych katolickich. Było zaś na tym obiedzie przeszło 800 osób, tak katolików iak protestantów, między innemi margrabia Dowskire; hrabowie, Meath i Granard; lordowie, Lismore, Forbes, Clonourry, Fitzgerald; Jrałowie, Mahon i Coekburne, dwóch Stanhopów, dwóch Hutchinsonów, PP. Somerville i Odonnel, i t. d. Po zwyczajnych toastach wnoszonych przez Lorda Fingal, przodkującego na tej uczcie, spełniano toasty dawney Irlandyi, lorda Fingala, wojska Irlandzkiego &c. Niektórzy z biesiadujących, a nawet protestanci, zabierali głosy dowodząc, iż zniesienie urzędów, czyniących takich a takich obywatelów niezdolnemi do piastowania cywilnych i duchownych urzędów, jest iedynym sposobem ocalenia państwa ang. Między innemi P. Curran protestant tak powiedział. „Od młodości moicy aż do podeszłego wieku, i nawet dziś przy schyłku życia moiego, z żalem patrzałem i patrzę na ucisk, w iakim katolicy Irlandscy względnie wolności ich religijney i praw cywilnych zostają. Od chwili, kiedy młody ieszcze zacząłem sprawować małe urzędy, aż do naywyższych, iakie teraz w sądownictwie sprawuję, nie przestałem pragnąć gorąco, aby katolicy, ta większa połowa narodu Irlandzkiego, na której przemysle i energii szczęśliwość i bezpieczeństwo całego państwa ang. powiększey części polega, zyskała zupełną wolność używania wszelkich swobód, anglikom służących. W takimże duchu mówił ieden z biskupów protestanckich. D. 27 Lord Fingal opuścił krzesło prezesa, a zasiadł na miejscu iego maior Bryan.

A M E R Y K A

z Nowego-Yorku d. 1 listopada

Pisma publiczne rzeczypospolitey roztrząsają dziś wielkie pytanie, czy stany ziednoczone powinny lub nie wystawiać morską potęgę. Myslący spokojnie radzą ażeby rzeczpospolita strzegła się zdobywać i naieźdzać obce narody a przeto życzą ażeby rząd zaniechał uzbraiania się morskiego, pociągającego za sobą wiele kosztu i niesprawiedliwości. Przeciwnie patryoci mówiący za powagą rzeczypospolitey, koniecznie żądają ażeby Ameryka wystawiła 30 okrętów liniowych i roztrzynęła spór o swobody morskiej żeglugi. Ci dowodzą najsilniey, że póty Ameryka będzie igrzyskiem rachunków kupców europejskich póki niezastłoni swoiey flagi liniowemi okrętami. Długie rozsprawy z iedney i drugiey napelniają obszérne karty gazet amerykańskich.

dziennym doniósł woysku, iż Lord Bentinck wkrótce powróci, a wtedy wyiawią się ważne rzeczy. Listy z Sycylii doniosły nareszcie o przybyciu Lorda Bentinck z Anglii do Palermu, i że wkrótce poiedzie ztamtąd do Messyny. W królestwie naszym wzywano wierzcicieli stanu i tych, którzy u banków, zakonów &c, &c, mają należitości, abysię z nimi popisywali w Neapolu przed kommissyją likwidacyjną. Zabezpieczoną mieć mają hipotekę na dobrach i dochodach narodowych.—Szkoly w królestwie Neapolitańskim inaczej są urządzone. Edukacyia publiczna ma na czele Dyrektora, który ministrowi wewnętrznemu będzie zdawał sprawę. Utworzono wiele szkół pierwszego rzędu. Szesnastcie liceów w całym królestwie będzie urządzonych. Główna szkoła w Neapolu utrzymana.

R O S S Y I A

z S. Peterzburga d. 25 grudnia

Wczora obchodzono tu rocznicę urodzin J. J. Mości. Z rana najpierwsze osoby płci obojej zebrały się do zimowego pałacu na nabożeństwo; po którym te iako też ministrowie zagraniczni złożyli powinszowanie Imperatorowi. Wieczorem nastąpił bal i kollacyia u Imperatorowej małżonki Marii Teodorówny, oraz całe miasto oświecono.

Budowla Bursy kupieckiej w tutejszey stolicy zupełnie ukończoną została. Jak wiele ukontentowało J. J. Mość ukończenie tego wspaniałego gmachu, widzieć można z reskryptu d. 18 grudnia do kancelarza stanu Hrabia Rumiancowa wydanego w następujących wyrazach: „Hrabio Mikołaju Piotrowiczu! Waszą troskliwością i mądrym rozrządzeniem ukończonym został gmach Bursy mającej służyć za ozdobę naszej stolicy. Doskonałem ukończeniem tego zabytku, odpowiadającego swą wielkością obszernemu handlowi naszego państwa, i dowodzącego postępu sztuki budowniczej w Rossyi, najzupełniej uskuteczniście nasze zlecenie. W przyięciu tego zatrudnienia przy tylu innych obowiązkach i pracach w rządzie państwa dacie dowod waszey troskliwości o dobro oyczyzny. Okazując prawdziwą naszą wdzięczność, zlecamy oraz oświadczyć naszą przychylność wszystkim niższym urzędnikom pracującym pod waszym dozorem. Zostaniemy zawsze łaskawie wam przychylni.

Z Tifis od Jrla-leytnanta margrabiego Pauluci dowodcy korpusu woyska gruzijskiego, bardzo po nyslna nadeszła wiadomość, o wzięciu szturmem fortecy Alchakalik, równie zbyt ważney swem położeniem dla spokojności Gruzii iako też umocnionej sztuką i samem przyrodzeniem. Półkownik Kotlarewski, wytrzymawszy z męstwem zimna i zawieruchy snieżne, oraz przykrą podróż przez góry leżące w pustyni Trilestche, śniegiem okryte, niespodzianie w nocy d. 8 grudnia stanął pod murami fortecy Alchakalik, z dwoma batalionami walecznych grenadierow z półku gruzijskiego, a sprowadziwszy z sobą drabiny, przedsięwziął przededniem wziąć fortecę. Więcej godziny naporczywsza trwała bitwa: ianczarowie bronili się z rozpaczą, tak dalece, że ze 200 ludzi ledwie 47 żywcem zabrano w niewolę. Komendant fortecy i wszyscy

tureccy officerowie polegli na placu. Zwycięzcom dostało się 16 harmat fortceowych nie zepsutych, kilka leżących bez lawet, znaczna liczba ładunkow, i 40 pudow prochu, żołnierze zaś obfitą zebrali zdobycz ruchomości. Z naszej strony ieden unteroficer zabity a sztabs-kapitał Sawinów, ieden unteroficer i 26 żołnierzy raniono.

Minister policyi doniósł raportem rządzącemu senatowi, że on został zaszczycony najwyższym rozkazem pozwalającym ministrowi policyi wydawać na wzor ministra wojennego w armii, przykazy do policyi mieyskich i ziemskich dla należnego spełnienia i wiadomości.

Dnia 10 minister pełnomocny nadzwyczajny króla wirtemberskiego szambellan hrabia Senk de Castel-Dischingen miał u J. J. Mości pożegualną audiencyą; tegoż czasu przybyły na jego miejsce szambellan Graf Froberg złożył Imperatorowi listy wierzytelne.

Konsyliarz tajny Dmitry Łoński odebrał rozkaz zasiadania w rządzącym senacie. Półkownik Fligel adiutant Włodek najmiłościwiej mianowany kawalerem orderu S. Włodzimierza 3ciej klasy. Aktualny stanu konsyliarz Janicz najmiłościwiej mianowany kawalerem S. Anny 2ey klasy. Cywilnym gubernatorem Archangelskim najmiłościwiej mianowany Vice-gubernator Kiiowski aktualny stanu konsyliarz Andrzejewski. Jenerał-maiorowie, szef Ołoneckiego półku piechoty Turczaninow, i komendant Władikaukazki Delpozso, najmiłościwiej mianowani kawalerami orderu S. Anny 1szej klasy.—

Nadworny konsyliarz Chodoley odebrał d. 8 września znaki orderu S. Włodzimierza i przy nim następny reskrypt J. J. Mości. „Szczególna gorliwość Wasza w służbie, i ciągłe trudy w uskutecznieniu włożonych obowiązkow, podług świadectwa zwierzchności zwracają Naszą uwagę. Na dowod tych względow najmiłościwiej mianowaliśmy was kawalerem orderu S. Włodzimierza 4go stopnia, którego znaki tu przyłączające się rozkazujemy włożyć na siebie i nosić podług ustanowionego porządku.“

Najwyżey potwierdzona ustawa 10 kwietnia tego roku, o majątkach familiynych komandorstw orderu S. Jana Jerozolimskiego przepisała „(1) Wszyscy komandorowie, którzy ustanowili familiyne komandorstwa mają wolność wnieść do kassy kapitał odpowiedni dochodowi, iaki przychodzi na zysk orderu z majątkow komandorskich; a gdy to nastąpi, takowe majątki mają należeć do ich zupełnego rozporządzenia. (2) Którzyby komandorowie nie wnieśli iednym razem całego kapitału, obowiązani aż do śmierci płacić do kassy intraty podług prawideł teraz exystujących. (3) Dochody z majątkow komandorskich wnoszące się podług drugiego punktu mają oddawać się do karnaczeystwa na rozchody przeznaczone dla tego orderu; a zaś kapitały oddające się podług 1szego punktu raz na zawsze, stosownie do pierwszey ustawy tego orderu, mają być obrócone na dobroczynne zakłady dla służby wojennej; a wnoszone do pożyczalnego banku dla zwiększenia procentami. (z S. Peter. Rossyi.)

w Wilnie dnia stycznia	Barometr cale linie	Termometr stopnie	Odmiany powietrza
20 z rana	28 1 6	— 15 $\frac{1}{2}$	pogodne
po południu	28 2 0	— 7	
w wieczor	28 1 6	— 4,5	pogodne
21 z rana	28 1 8	— 12 $\frac{1}{2}$	
po południu	28 1 3	— 6	pogodne
w wieczor	28 0 7	— 8 $\frac{1}{2}$	
22 z rana	27 11 9	— 13 $\frac{1}{2}$	pogodne
po południu	27 11 0	— 6	
w wieczor	27 10 2	— 10	pochmurne
23 z rana	27 9 9	— 15 $\frac{1}{2}$	
po południu	27 9 9	— 8	pochmurne
w wieczor	27 9 7	— 7	

Cena Targowa Wileńska		
Od dnia 21 stycznia do dnia 28 stycznia rub: kop		
Bezka Kommissyina	Zyta syrowego	6 50
	Pszenicy	16 —
	Jęczmienia	8 —
	Gryki	5 —
	Owsa	6 —
	Grochu	7 —
	Faska Masła	3 50
	Funt słoniny wędzonej	— 15
	Funt mięsa wołowego	— 3
	Assygnacya 100 rubli	26 —
Dukat	2 90	